

**ХҮН АМЫН ЭРҮҮЛ МЭНДИЙН ҮЗҮҮЛЭЛТ
ГАРЧИГ**

БҮЛЭГ I. ТӨРСӨН ЭХИЙН МЭДЭЭЛЭЛ

БҮЛЭГ II. ХҮН АМЫН НАС БАРАЛТ

БҮЛЭГ III. ЭХ ХҮҮХДИЙН ЭРҮҮЛ МЭНД

БҮЛЭГ IV. ЖИРЭМСЭНИЙ МЭДЭЭЛЭЛ

БҮЛЭГ V. ХАЛДВАРТ БУС ӨВЧЛӨЛ

БҮЛЭГ VI. ХАЛДВАРТ ӨВЧИН

БАЯН-ӨЛГИЙ АЙМАГ

БҮЛЭГ I. ТӨРСӨН ЭХИЙН МЭДЭЭЛЭЛ

Төрсөн эхийн мэдээлэл

Байршил	Төрсөн эхийн тоо		Амьд төрсөн хүүхэд		Амьгүй төрсөн хүүхэд	
	2022	2023	2022	2023	2022	2023
1 Алтай	7	1	7	1	0	0
2 Алтанцөгц	3	4	3	4	0	0
3 Баяннуур	10	7	10	8	0	0
4 Бугат	0	0	0	0	0	0
5 Булган	6	22	6	23	0	0
6 Буянт	1	0	0	0	1	0
7 Дэлүүн	6	19	6	20	0	0
8 Ногооннуур	15	8	15	8	0	0
9 Сагсай	9	9	9	8	0	1
10 Толбо	8	7	8	7	0	0
11 Улаанхус	10	10	9	10	1	0
12 Цэнгэл	22	31	21	31	1	0
13 Цагааннуур	0	1	0	1	0	0
14 Хотгор	0	0	0	0	0	0
15 Нэгдсэн эмнэлэг	530	544	535	551	2	1
16 Сансар халамжийн эмнэлэг	0	0	0	0	0	0
17 Жансая ӨЭМТ	0	0	0	0	0	0
18 Раушан ӨЭМТ	0	0	0	0	0	0
19 Мейрим ӨЭМТ	0	0	0	0	0	0
20 Шипагер ӨЭМТ	0	0	0	0	0	0
21 Хувийн эмнэлэг	0	0	0	0	0	0
22 Аймгийн хэмжээн дэх нийт дүн	627	663	629	672	5	2

Нийт төрсөн эхийн тоо 663 ба өнгөрсөн оны үетэй харьцуулахад 36 төрөлтөөр өссөн байна. Амьд төрсөн хүүхдийн тоо 672 буюу өнгөрсөн оны мөн үетэй харьцуулахад 43 амьд төрөлтөөр өссөн ба амьгүй төрөлт нь өнгөрсөн оны мөн үетэй харьцуулахад 3 тохиолдлоор тус тус буурсан үзүүлэлттэй байна.

Төрсөн хүүхдийн мэдээ

Байршил	Амьд төрсөн хүүхэд					Нийт төрөлтөд
	Бүгд	эрэгтэй	эмэгтэй	1 цагийн дотор хөхөө амласан хүүхдийн эзлэх хувь	Бага жинтэй хүүхдийн хувь	Амьгүй төрөлтийн түвшин
1 Алтай	1	1	0	100.0	0	0
2 Алтанцөгц	4	1	3	100.0	0	0
3 Баяннуур	8	2	6	100.0	42.8	0
4 Бугат	0	0	0	0	0	0
5 Булган	23	11	12	100.0	18.1	0
6 Буянт	0	0	0	0	.0	0
7 Дэлүүн	20	11	9	90.0	15.7	.0
8 Ногооннуур	8	3	5	100.0	12.5	0
9 Сагсай	8	5	3	100.0	11.1	111.1
10 Толбо	7	5	2	100.0	.0	.0
11 Улаанхус	10	6	4	100.0	0	0
12 Цэнгэл	31	12	19	96.7	3.2	0
13 Цагааннуур	1	0	0	0	.0	.0
14 Хотгор	0	0	0	0	.0	.0
15 Нэгдсэн эмнэлэг	551	299	252	100.0	5.1	1.8
16 Сансар халамжийн эмнэлэг	0	0	0	.0	.0	.0
17 Жансая ӨЭМТ	0	0	0	.0	.0	.0
18 Раушан ӨЭМТ	0	0	0	.0	.0	.0
19 Мейрим ӨЭМТ	0	0	0	.0	.0	.0
20 Шипагер ӨЭМТ	0	0	0	.0	.0	.0
21 Хувийн эмнэлэг	0	0	0	.0	.0	.0
22 Аймгийн хэмжээн дэх нийт дүн	672	357	315	99.5	6.1	3.1

Нийт амьд төрсөн хүүхдийн 6.1 хувь (40) нь бага жинтэй буюу 2500 гр-аас доош жинтэй төржээ. 1000 нийт төрөлтөд ноогдох амьгүй төрөлт 3.1 хувийг эзлэж байна.

БҮЛЭГ II. ХҮН АМЫН НАС БАРАЛТ

2023 оны 3 сарын байдлаар аймгийн хэмжээнд нийт нас баралтын 140 тохиолдол бүртгэгдэж, өнгөрсөн оны мөн үетэй харьцуулахад 20 тохиолдлоор нэмэгдсэн байна. Мөн эмнэлэгт нас баралтын тоо өнгөрсөн оны мөн үетэй харьцуулахад 6 тохиолдлоор өсч, хоног болоогүй нас баралт 2 тохиолдлоор тус тус буурсан үзүүлэлттэй байна.

Нас баралтын тэргүүлэх шалтгаанд:

- Зүрх судасны эрхтэн тогтолцооны өвчин
(10 000 хүн амьд 6.0)
- Хавдар(10 000 хүн амьд 2.4)
- Амьсгалын замын тогтолцооны өвчин
(10 000 хүн амьд 0.6)
- Хоол боловсруулах эрхтэн тогтолцооны өвчин
(10 000 нас баралт 0.3)
- Осол гэмтэл, хордлого гадны шалтгаант үхэл
(10 000 хүн амьд 1.0)

Хүн амын нас баралт

Байршил	Бүх нас баралт	Үүнээс: эмнэлэгт	Эмнэлэгт хоног болоогүй
---------	----------------	------------------	-------------------------

	2022	2023	5 жилийн дундаж	2022	2023	5 жилийн дундаж	2022	2023	5 жилийн дундаж
1 Алтай	6	5	5.4	1	1	0.8	1	1	0.6
2 Алтанцөгц	2	2	2.6	0	0	0.2	0	0	0.2
3 Баяннуур	4	4	5.4	1	0	0.4	1	0	0.4
4 Бугат	7	4	3.8	0	0	0	0	0	0
5 Булган	6	12	8.2	0	0	0.6	0	0	0
6 Буянт	2	2	3.2	0	0	0.2	0	0	0
7 Дэлүүн	9	6	5.0	1	0	0.6	0	0	0.2
8 Ногооннуур	7	3	5.6	3	3	2.2	1	1	0.6
9 Сагсай	2	2	3.8	0	0	0	0	0	0
10 Толбо	7	6	3.2	0	0	0.4	0	0	0
11 Улаанхус	8	14	10.4	0	1	0.8	0	1	0.4
12 Цэнгэл	7	16	12.2	3	3	2.8	3	1	1.6
13 Цагааннуур	1	0	0.8	0	0	0	0	0	.0
14 Хотгор	2	0	0.8	0	0	0.2	0	0	.0
15 Нэгдсэн эмнэлэг	8	15	17.4	8	15	17.4	2	2	4.2
16 Сансар халамжийн эмнэлэг	0	0	.0	0	0	.0	0	0	.0
17 Жансая ӨЭМТ	11	11	6.8	0	0	.0	0	0	.0
18 Раушан ӨЭМТ	11	10	7.8	0	0	.0	0	0	.0
19 Мейрим ӨЭМТ	7	13	10.6	0	0	.0	0	0	.0
20 Шипагер ӨЭМТ	13	15	10.4	0	0	.0	0	0	.0
21 Хувийн эмнэлэг	0	0	0	0	0	0	0	0	.0
22 Аймгийн хэмжээн дэх нийт дүн	120	140	124.6	17	23	27.6	8	6	8.2

2023 оны 3 сарын байдлаар аймгийн хэмжээнд нийт нас баралтын 140 тохиолдол бүртгэгдэж, өнгөрсөн оны мөн үетэй харьцуулахад 20 тохиолдлоор нэмэгдсэн байна. Мөн эмнэлэгт нас баралтын тоо өнгөрсөн оны мөн үетэй харьцуулахад 6 тохиолдлоор өсч, хоног болоогүй нас баралт 2 тохиолдлоор тус тус буурсан үзүүлэлттэй байна.

БҮЛЭГ III. ЭХ ХҮҮХДИЙН ЭРҮҮЛ МЭНД

Хүүхдийн эндэгдэл

	Нялхсын эндэгдэл	Нялхсын эндэгдэл /1000	1-5 хүртэлх насны	5 хүртэлх насны хүүхдийн
--	------------------	------------------------	-------------------	--------------------------

Байршил			амьд төрөлтөд/		хүүхдийн эндэгдэл		эндэгдэл /1000 амьд төрөлтөд/	
	2022	2023	2022	2023	2022	2023	2022	2023
1 Алтай	1	0	142.8	0	0	0	0	0
2 Алтанцөгц	0	0	.0	.0	0	0	0	0
3 Баяннуур	0	0	0	0	0	1	0	125.0
4 Бугат	0	0	.0	.0	0	0	0	0
5 Булган	0	0	0	0	1	0	166.6	0
6 Буянт	0	0	.0	.0	0	0	0	0
7 Дэлүүн	0	0	0	0	0	0	0	0
8 Ногооннуур	0	0	.0	.0	0	1	0	125.0
9 Сагсай	0	0	.0	.0	0	0	.0	.0
10 Толбо	0	0	.0	.0	0	0	.0	.0
11 Улаанхус	0	0	.0	.0	1	1	111.1	100.0
12 Цэнгэл	1	1	47.6	32.2	1	0	47.6	96.7
13 Цагааннуур	0	0	.0	.0	0	0	0	0
14 Хотгор	1	0	.0	.0	0	0	.0	.0
15 Нэгдсэн эмнэлэг	5	6	9.3	10.8	1	0	1.8	16.3
16 Сансар халамжийн эмнэлэг	0	0	.0	.0	0	0	.0	.0
17 Жансая ӨЭМТ	0	0	.0	.0	0	0	.0	.0
18 Раушан ӨЭМТ	0	0	.0	.0	0	0	.0	.0
19 Мейрим ӨЭМТ	0	0	.0	.0	1	1	.0	.0
20 Шипагер ӨЭМТ	1	0	.0	.0	0	0	.0	.0
21 Хувийн эмнэлэг	0	0	.0	.0	0	0	.0	.0
22 Аймгийн хэмжээн дэх нийт дүн	9	7	16.4	10.4	5	4	7.9	5.9

2023 оны 3 сарын байдлаар аймгийн хэмжээнд нялхсын эндэгдлийн нийт 7 тохиолдол, 1-5 хүртэлх насны хүүхдийн эндэгдлийн нийт 4 тохиолдол тус тус бүртгэгдэж, 1000 амьд төрөлт тутамд нялхсын эндэгдэл 10.4-ээр, 1-5 хүртэлх насны хүүхдийн эндэгдэл 5,9-өөр тус тус ноогдож байна. Өнгөрсөн оны мөн үетэй харьцуулахад нялхсын эндэгдэл 6,0-р буурсан үзүүлэлттэй байсан бол 1-5 хүртэлх насны хүүхдийн эндэгдэл 2,0-аар буурсан үзүүлэлттэй байна.

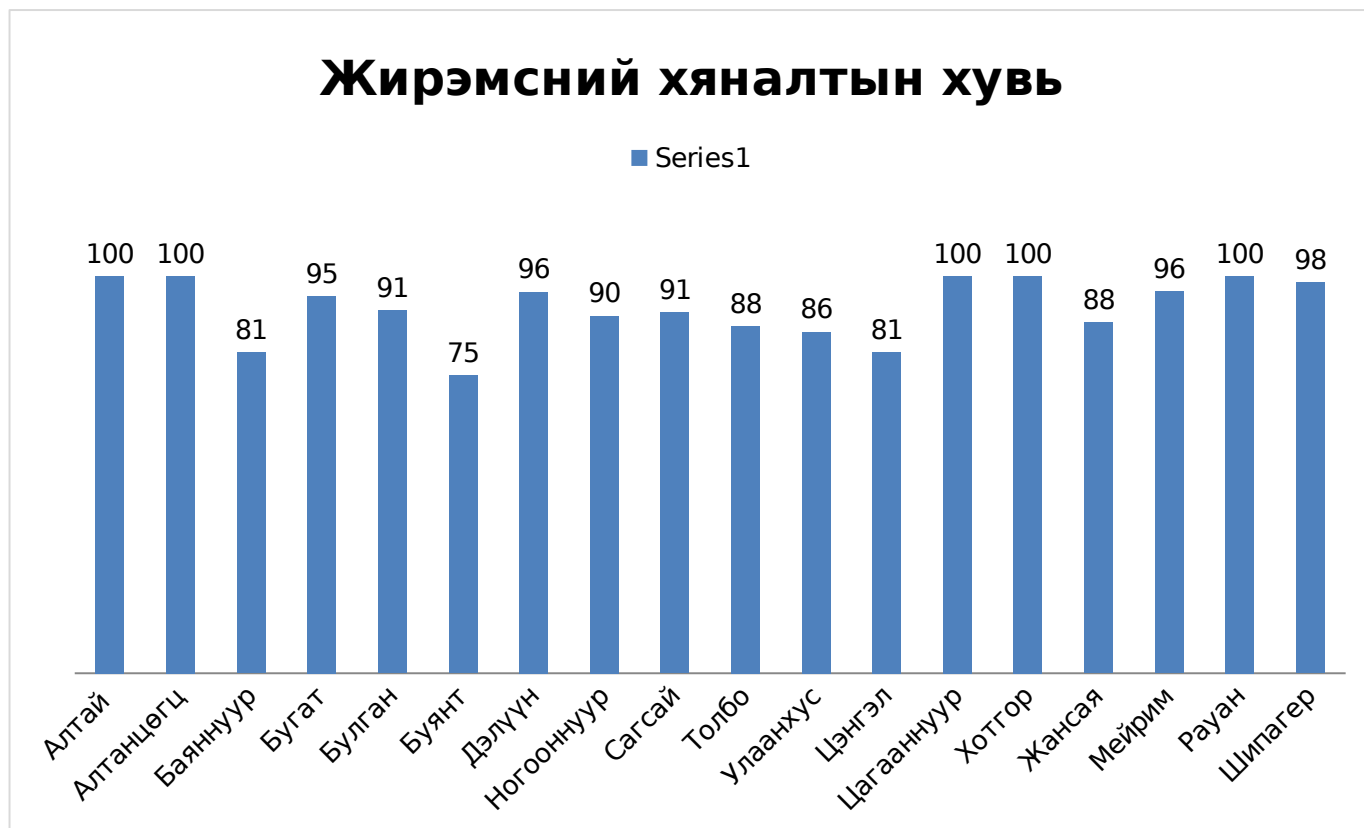
Хүүхдийн эндэгдэл хүйсээр

Байршил	1 хүртэлх насны хүүхдийн эндэгдэл			1-5 хүртэлх насны хүүхдийн эндэгдэл		
	Бүгд	эрэгтэй	эмэгтэй	Бүгд	эрэгтэй	эмэгтэй
1 Алтай	0	0	0	0	0	0
2 Алтанцөгц	0	0	0	0	0	0
3 Баяннуур	0	0	0	1	1	0
4 Бугат	0	0	0	0	0	0
5 Булган	0	0	0	0	0	0
6 Буянт	2	0	2	0	0	0
7 Дэлүүн	0	0	0	0	0	0
8 Ногооннуур	0	0	0	1	1	0
9 Сагсай	0	0	0	0	0	0
10 Толбо	0	0	0	0	0	0
11 Улаанхус	1	1	0	1	1	0
12 Цэнгэл	3	1	2	0	0	0
13 Цагааннуур	0	0	0	0	0	0
14 Хотгор	0	0	0	0	0	0
15 Нэгдсэн эмнэлэг	9	4	5	0	0	0
16 Сансар халамжийн эмнэлэг	0	0	0	0	0	0
17 Жансая ӨЭМТ	1	0	1	0	0	0
18 Раушан ӨЭМТ	1	0	1	0	0	0
19 Мейрим ӨЭМТ	0	0	0	1	0	1
20 Шипагер ӨЭМТ	0	0	0	0	0	0
21 Хувийн эмнэлэг	0	0	0	0	0	0
22 Аймгийн хэмжээн дэх нийт дүн	17	6	11	4	3	1

2023 оны 1-р улирлын байдлаар аймгийн хэмжээнд 1 хүртэлх насны хүүхдийн эндэгдлийн бүртгэгдсэн 17 тохиолдлын 6 нь эрэгтэй, 11 нь эмэгтэй тохиолдол, 1-5 хүртэлх насны хүүхдийн эндэгдлийн бүртгэгдсэн 4 тохиолдлын 3 нь эрэгтэй, 1 нь эмэгтэй тохиолдол тус тус бүртгэгдсэн байна.

Жирэмсний хяналт

Нийт хяналтанд байгаа жирэмсэн эхийн тоо 1521, түүнээс шинээр хяналтад хамрагдсан жирэмсэн эхийн тоо 667. Жирэмсэн эхийг бүрэн хяналтад Алтай, Алтанцөгц, Цагааннуур болон Хотгор тосгоны эрүүл мэндийн төвүүд, Рауан өрхийн эрүүл мэндийн төв хамруулсан бол Буянт сумын эрүүл мэндийн төвийн жирэмсний хяналтын хамрагдалт буурсан үзүүлэлттэй байна. Мөн шинээр хяналтад орсон нийт эмэгтэйчүүдийн 96.4 хувь нь цусны шинжилгээнд хамрагдснаас 11.8 хувь нь цус багадаалттай гарсан байна.

2023 оны 3 сарын байдлаар хяналтад орсон жирэмсэн эмэгтэйчүүдээс 537 эхийг трихомониаз илрүүлэх шинжилгээнд хамруулж 3 тохиолдол буюу 0.5% эерэг, 537 эхийг заг хүйтэн илрүүлэх шинжилгээнд хамруулж, 669 эхийг тэмбүү илрүүлэх ийлдэс судлалын шинжилгээнд хамруулсан байна.

Байршил		Трихомониаз илрүүлэх шинжилгээнд хамрагдсан	Үүнээс эерэг	Заг хүйтэн илрүүлэх шинжилгээнд хамрагдах	Үүнээс эерэг	Тэмбүү илрүүлэх шинжилгээнд хамрагдсан хүний тоо	Үүнээс эерэг
1	Алтай	0	0	0	0	19	0
2	Алтанцөгц	5	0	5	0	5	0
3	Баяннуур	26	0	26	0	26	0
4	Бугат	20	0	20	0	20	0
5	Булган	23	0	23	0	23	0
6	Буянт	14	1	14	0	14	0
7	Дэлүүн	51	0	51	0	51	0
8	Ногооннуур	0	0	0	0	30	0
9	Сагсай	44	0	44	0	44	0
10	Толбо	10	0	10	0	10	0
11	Улаанхус	0	0	0	0	47	0
12	Цэнгэл	68	0	68	0	68	0
13	Цагааннуур	0	0	0	0	7	0
14	Хотгор	2	0	2	0	2	0
15	Нэгдсэн эмнэлэг	274	2	274	0	274	0
16	Сансар халамжийн эмнэлэг	0	0	0	0	0	0
17	Жансая ӨЭМТ	0	0	0	0	0	0
18	Раушан ӨЭМТ	0	0	0	0	0	0
19	Мейрим ӨЭМТ	0	0	0	0	0	0
20	Шипагер ӨЭМТ	0	0	0	0	0	0
21	Хувийн эмнэлэг	0	0	0	0	0	0
22	Аймгийн хэмжээн дэх нийт дүн	537	3	537	0	640	0

БҮЛЭГ VI. ХАЛДВАРТ БУС ӨВЧЛӨЛ

Амбулаторт халдварт бус өвчлөлийн нийт 39233 тохиолдол бүртгэгджээ. Хүн амын өвчлөлийн тэргүүлэх 5 шалтгаанд:

- Амьсгалын замын тогтолцооны өвчин
(10 000 хүн амд 462.5)
- Зүрх судасны эрхтэн тогтолцооны өвчин
(10 000 хүн амд 583.8)
- Шээс бэлгийн замын тогтолцооны өвчин
(10 000 хүн амд 522.2)
- Хоол боловсруулах эрхтэн тогтолцооны өвчин
(10 000 хүн амд 826.5)
- Мэдрэлийн тогтолцооны өвчин
(10 000 хүн амд 234.2)

Эмнэлэгт хэвтэн эмчлүүлэгчдийн өвчлөлийн тэргүүлэх 5 шалтгаанд:

- Амьсгалын замын тогтолцооны өвчин
(10 000 хүн амд 185.3)
- Зүрх судасны эрхтэн тогтолцооны өвчин
(10 000 хүн амд 157.7)
- Шээс бэлгийн замын тогтолцооны өвчин
(10 000 хүн амд 119.0)
- Хоол боловсруулах эрхтэн тогтолцооны өвчин
(10 000 хүн амд 91.9)
- Мэдрэлийн тогтолцооны өвчин

(10 000 хүн амд 58.5)

2023 оны 03 сарын байдлаар нийт 128350 үзлэг хийгдснээс 23.6%-ийг урьдчилан сэргийлэх үзлэг, 53.0% амбулаторийн үзлэг, 10.7% идэвхтэй хяналт, 10.6% гэрийн идэвхтэй эргэлт, 4.0% гэрийн дуудлагаар үзсэн үзлэг тус тус эзэлж байна. Амбулаторийн үзлэгээр нийт 39091 халдварт бус (26094 шинэ, 12997 хуучин) өвчлөл бүртгэгдэж, өнгөрсөн оны мөн үетэй харьцуулахад 13987 өвчлөлөөр өссөн үзүүлэлттэй байна. 2023 оны эхний гурван сарын байдлаар аймгийн хэмжээнд 10277 үйлчлүүлэгч эмнэлэгт хэвтэн эмчлүүлж, 71673 ор хоног ашигласан ба дундаж ор хоног 6.9 байна.

Байршил	Бүгд үзлэг	Үүнээс					Эмчлэгдсэн хүний тоо	Стационарын ор хоног	Дундаж ор хоног	Бүртгэгдсэн халдварт бус өвчлөл /бүгд/		
		Урьдчилан сэргийлэх үзлэг	Амбулаторын үзлэг	Идэвхтэй хяналт	Гэрийн идэвхтэй	Гэрийн дуудлагаар				2022	2023	5 жилийн дундаж
Алтай	871	917	1113	478	502	334	203	1308	6.4	135	198	154.6
Алтанцөгц	3441	93	513	99	46	120	230	1582	6.8	100	309	123.2
Баяннуур	1946	701	1239	560	447	494	261	1638	6.2	26	555	145.8
Бугат	1920	467	505	276	568	130	135	964	7.1	81	543	255.4
Булган	1128	178	1120	190	186	246	209	1405	6.7	140	298	205.2
Буянт	2085	79	622	132	186	109	136	1043	7.6	52	262	83.6
Дэлүүн	3041	206	1277	146	282	174	328	2200	6.7	93	92	108.0
Ногооннуур	3461	289	1180	432	517	623	262	1768	6.7	93	479	160.8
Сагсай	2073	588	1203	559	559	552	170	1053	6.1	52	638	163.6
Толбо	3192	611	563	215	415	269	213	1323	6.2	88	521	175.4
Улаанхус	7674	489	1521	334	435	413	250	1484	5.9	40	483	203.6
Цэнгэл	1696	1589	3120	929	743	1293	378	2621	6.9	147	602	311.0
Цагааннуур	356	281	709	225	291	190	54	390	7.2	70	289	127.0
Хотгор	53794	23	172	20	51	90	0	0	0.0	63	157	70.8
Нэгдсэн эмнэлэг	871	2077	45278	6439	0	0	4752	32239	6.7	20552	24744	16500.6

Сансар халамжийн эмнэлэг	0	0	0	0	0	0	328	2628	8.0	0	0	0
Жансая ӨЭМТ	6338	3100	972	580	1677	9	0	0	0	195	1407	702.4
Мейрим ӨЭМТ	10612	4684	2354	1160	2334	80	0	0	0	255	660	736.0
Раушан ӨЭМТ	5084	1629	2028	376	1033	18	0	0	0	481	2441	654.0
Шипагер ӨЭМТ	10981	5085	1864	650	3375	7	0	0	0	396	520	320.4
Хувийн эмнэлэг	5313	309	5004	0	0	0	2368	4869	7.0	2045	3893	2610.8
Аймгийн хэмжээн дэх нийт дүн	128350	30404	68052	13800	13647	5151	10277	71673	6.9	25104	39091	23410.8

ТҮРГЭН ТУСЛАМЖИЙН ДУУДЛАГА

Байршил		Бүгд	Алсын дуудлага	Алсын дуудлагын эзлэх хувь
1	Алтай	338	110	32.5
2	Алтанцөгц	137	32	23.3
3	Баяннуур	494	40	8.1
4	Бугат	206	63	30.5
5	Булган	227	92	40.5
6	Буянт	103	25	24.2
7	Дэлүүн	259	145	55.9
8	Ногооннуур	623	223	35.7
9	Сагсай	242	55	22.7
10	Толбо	177	55	31.0
11	Улаанхус	299	145	48.4
12	Цэнгэл	678	232	34.2
13	Цагааннуур	88	29	32.9
14	Хотгор	73	7	9.5
31	Нэгдсэн эмнэлэг	2373	84	3.5
32	Сансар халамжийн эмнэлэг	0	0	0
33	Жансая ӨЭМТ	0	0	0
34	Раушан ӨЭМТ	0	0	0
35	Мейрим ӨЭМТ	0	0	0
36	Шипагер ӨЭМТ	0	0	0
67	Хувийн эмнэлэг	0	0	0
	Аймгийн хэмжээн дэх нийт дүн	6317	1337	21.1

Эхний 3 сарын байдлаар 6317 түргэн тусламжийн дуудлага бүртгэгдсэн ба 1337 алсын дуудлага бүртгэгдэж, өнгөрсөн мөн үетэй харьцуулахад нийт түргэн тусламж 1603, алс 933 дуудлагаар тус тус буурсан үзүүлэлттэй байна.

Энэхүү эмхэтгэлийн талаархи саналыг дараах хаягаар ирүүлнэ үү.

Эрүүл мэндийн газар

Утас:94443336, 95428484, 94149944

Э-шуудан:bu.stat@yahoo.com

Эрхэлсэн: Н.Сакен

ЭМГазрын дарга

Хянасан: Ш.Иманхан

ХШҮМХэлтсийн дарга

Бэлтгэсэн: А.Ерганат

ХШҮМХэлтсийн статистик мэдээ мэдээлэл
хариуцсан мэргэжилтэн

Б.Айжибек

ХШҮМХэлтсийн операторчин

Ш.Хазине

ХШҮМХэлтсийн мэдээний сан хариуцсан ажилтан